

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru reaprobarea Notei de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (Early warning system)”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 42 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 *privind finanțele publice*, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre:

Art. 1 - Se reaproabă Nota de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (Early warning system)” din cadrul Componentei 7 - Transformare digitală din Planul național de redresare și reziliență, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 - Finanțarea proiectului de investiții prevăzut la art. 1 se realizează din fonduri externe nerambursabile, în cadrul Planului național de redresare și reziliență, Componenta 7 - Transformare digitală, Investiția 8 - Cartea de identitate electronică și semnătura digitală, Jalon 174 - Punerea în aplicare a măsurilor de sprijin pentru implementarea cărții de identitate electronice, și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Art. 3 - Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală de Protecție Internă, răspunde de modul de utilizare a sumelor prevăzute în anexă, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

PRIM-MINISTRU

ILIE - GAVRIL BOLOJAN

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (Early warning system)”

Potrivit art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 76/2016 *privind înființarea, organizarea și funcționarea Direcției Generale de Protecție Internă a Ministerului Afacerilor Interne*, Direcția Generală de Protecție Internă este structura specializată cu atribuții în domeniul securității naționale, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, cu personalitate juridică, care desfășoară activități de identificare, contracarare și înlăturare a amenințărilor, vulnerabilităților și factorilor de risc la adresa informațiilor, patrimoniului, personalului, misiunilor, procesului decizional și capacității operaționale ale structurilor Ministerului Afacerilor Interne, precum și a celor care pot duce la tulburarea gravă a ordinii publice.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 10 lit. b) din același act normativ, Direcția Generală de Protecție Internă asigură coordonarea și controlul activităților pentru protecția informațiilor clasificate naționale, ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord și ale Uniunii Europene, precum și pentru securitatea cibernetică, la nivelul structurilor Ministerului Afacerilor Interne.

Implementarea proiectului privind adoptarea CEI, respectiv digitalizarea serviciilor publice ale MAI accesibile prin utilizarea CEI, pentru autentificarea identității în spațiul online, incumbă în mod obligatoriu responsabilitatea asigurării unor condiții adecvate de securitate tehnică și non-tehnică tuturor componentelor, pornind de la facilitățile de producție și managementul post-emitere al CEI până la protejarea resurselor informatice care susțin serviciile digitale împotriva amenințărilor hibride din ce în ce mai complexe, determinate de evoluția accelerată a tehnologiilor emergente/disruptive. Aceste servicii publice electronice au la bază o infrastructura IT&C, compusă din sisteme informatice și de comunicații complexe, larg răspândite pe întregul teritoriu național, inclusiv la nivelul autorităților locale. Prin intermediul infrastructurii respective sunt oferite servicii informaționale atât personalului MAI, cât mai ales populației, existând riscul afectării grave a funcționalității din cauza atacurilor cibernetice executate de către grupările specializate în criminalitate informatică.

În acest sens, perpetuarea și rata crescută de materializare în acțiuni ostile a riscurilor și amenințărilor cibernetice au determinat mutații semnificative la nivel de securitate, fapt pentru care a fost necesară adoptarea unei viziuni unitare de răspuns, asumată la nivelul tuturor entităților implicate în asigurarea securității informatice. Pornind de la nevoia de actualizare permanentă a soluțiilor de securitate cibernetică, implementarea proiectului urmărește o abordare integrată și proactivă în scopul prevenirii, descurajării și contracarării agresiunilor cibernetice complexe.

O abordare integrată performanță-securitate, prin asumarea conceptului „*security by design*” în limita unor standarde obligatorii, va asigura un grad ridicat de încredere cu impact direct asupra creșterii nivelului de atractivitate a utilizării CEI pentru accesarea serviciilor electronice furnizate de către MAI. În acest sens, s-a impus operaționalizarea unui Sistem de Alertă Timpurie necesar pentru securizarea rețelelor și sistemelor informatice aferente emiterii CEI și a certificatelor de semnătură electronică avansată, precum și pentru asigurarea unui

nivel ridicat de încredere a autentificării în scopul accesării serviciilor publice electronice ale MAI.

În acest sens, la nivelul Ministerului Afacerilor Interne s-a semnat Contractul de finanțare nr. 18441 din 29.08.2024 pentru proiectul de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (Early warning system)“, în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, Componenta 7 - Transformare digitală, Investiția 8 - Cartea de identitate electronică și semnătura digitală calificată, Jalon 174 - Punerea în aplicare a măsurilor de sprijin pentru implementarea cărții de identitate electronice, având calitatea de beneficiar Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția Generală de Protecție Internă.

Sistemul reprezintă o soluție de securitate optimă pentru asigurarea exploatării sistemelor utilizate în emiterea și punerea în circulație a CEI, precum și pentru utilizarea în mod neîntrerupt și în condiții de siguranță a serviciilor publice electronice furnizate de MAI. În acest fel, se dorește crearea premiselor necesare realizării în mod automat a colectării, procesării, validării și evaluării integrate a datelor și informațiilor multisursă pentru a anticipa, detecta, preveni și contracara amenințările și riscurile de securitate asociate cu emiterea și utilizarea CEI.

În concret, proiectul SAT reprezintă o soluție de securitate pentru asigurarea exploatării în mod neîntrerupt și în condiții de siguranță a sistemelor utilizate în emiterea și punerea în circulație a CEI, precum și consumarea serviciilor publice electronice, în cadrul căruia este necesară implementarea următoarelor activități:

1) Activitatea 1.1 - Componenta 1 - automatizarea proceselor de colectare, validare și evaluare integrată a datelor și informațiilor multisursă necesare detecției și anticipării amenințărilor de securitate generate de tehnologiile emergente pe baza evaluărilor predictive complexe asociate emiterii și utilizării CEI pentru accesarea serviciilor publice electronice de către populație.

2) Activitatea 1.2 - Componenta 2 - extinderea sistemului de securitate și apărare cibernetică al MAI prin dezvoltarea unor capacități tehnice de detecție, monitorizare și analiză a evenimentelor de securitate, interoperabile cu CERT-INT în vederea corelării alertelor cu amenințările cibernetice și optimizarea acțiunilor de anticipare, prevenție și răspuns imediat în cazul apariției unor incidente cibernetice.

3) Activitatea 1.3 - Componenta 3 - Back-up și disaster recovery.

Soluția de redundanță și recuperare în caz de dezastru vizează realizarea unei infrastructuri integrate hardware și software care să asigure migrarea/replicarea/stocarea datelor în format electronic, atât în scopul asigurării unei înalte disponibilități necesară menținerii operativității instituționale în situații deosebite, inclusiv în caz de dezastru/calamitate, pentru îndeplinirea funcției de asigurare optimă a suportului privind serviciile electronice, cât și a redundanței și rezilienței atât din punct de vedere energetic, cât și în ceea ce privește securitatea cibernetică.

În considerarea prevederilor art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, DGPI a transmis, spre aprobarea Guvernului, Nota de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente proiectului de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (Early warning system)“, aceasta fiind aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 361/2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 11 aprilie 2025.

Subsecvent, contractul de finanțare nr. 18441/29.08.2024 pentru proiectul de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (*Early warning system*)” a fost modificat printr-o serie de notificări și acte adiționale, Notificarea nr. 1/19.12.2024, Notificarea nr. 2/30.05.2025, Actul adițional nr. 1/02.10.2025, Actul adițional nr. 2/23.06.2026, Notificarea nr. 3/29.07.2026, Actul adițional nr. 3/18.08.2026 și Actul adițional nr. 4/24.08.2026.

Modificările relevante au avut în vedere următoarele:

- actul adițional nr. 1/02.10.2025: actualizarea bugetului total al proiectului de investiții, în conformitate cu Legea nr. 141/2025 *privind unele măsuri fiscal-bugetare*, cu modificările și completările ulterioare, prin aplicarea la valoarea aprobată a proiectului de investiții a diferenței aferente modificării cotei de TVA, în cuantum de 1.788.576 lei;

- actul adițional nr. 2/23.06.2026: modificarea perioadei de implementare a proiectului de investiții, de la data de 30.06.2026 la data de 25 august 2026.

- actul adițional nr. 3/29.07.2026: modificarea perioadei de implementare a proiectului de investiții, până la data de 31.08.2026, inclusiv.

- actul adițional nr. 4/24.08.2026: majorarea suplimentarea bugetului proiectului de investiții cu suma de 36.300.000,00 lei, cu TVA, pentru efectuarea de achiziții circumscrise componentei nr. 1.

Astfel, valoarea totală actualizată a proiectului de investiții este de 144.509.562 lei iar valoarea totală rămasă de executat până la finalul perioadei de implementare, respectiv data de 31.08.2026, este de 58.616.959,71 lei.

Din punct de vedere al implementării proiectului de investiții, aceasta se desfășoară în conformitate cu graficul activităților și rezultatelor aprobate, iar indicatorii asumați vor fi atinși în termenul de implementare.

Cu toate acestea, progresul tehnologic al inteligenței artificiale a dobândit recent un ritm extraordinar de accelerat, determinând o transformare structurală majoră a spațiului digital, caracterizată de o complexitate fără precedent a atacurilor cibernetice, precum și de creșterea exponențială a volumului de date generate și distribuite la nivel global, peste 65% din conținutul nou generat în spațiul cibernetic fiind produs automat de tehnologiile de inteligență artificială.

Acest trend conduce la creșterea semnificativă a cantității de informații ce trebuie procesate și analizate rapid, fapt ce impune adaptarea continuă a infrastructurii informatice aferente instrumentelor analitice de volume mari de date, indispensabilă pentru asigurarea unui nivel ridicat de operativitate privind identificarea în timp util a amenințărilor de securitate emergente din mediul online.

Provocările de securitate sunt determinate de intensificarea interferențelor informaționale și atacurilor cibernetice disruptive, acțiuni executate cu ajutorul unor instrumente malițioase bazate pe tehnologiile de inteligență artificială pentru exploatarea rapidă a vulnerabilităților infrastructurilor informatice.

Corelativ, serviciile publice electronice ale MAI, reprezintă la rândul lor o țintă predilectă a interferențelor informaționale și atacurilor cibernetice, unul dintre scopurile urmărite fiind acela de alimentare constantă a neîncrederii și reticenței cetățenilor de a participa la tranziția către o societate modernă, digitalizată și debirocratizată.

Inteligența artificială a ajuns să reprezinte un instrument facil, la care atacatorii apelează frecvent în vederea automatizării activităților de creare imediată a unor rețele extinse de conturi neautentice (botnet), respectiv de fabricare și diseminare de conținut digital alterat cu scopul discreditării instituțiilor publice și serviciilor electronice oferite de acestea cetățenilor

sau pentru realizarea unor acțiuni de inginerie socială în vederea obținerii facile a credențialelor de acces și compromiterii platformelor informatice ale administrației centrale și locale.

Emergența și accelerarea exponențială a inteligenței artificiale (IA) au marcat trecerea de la amenințările digitale tradiționale la o nouă eră a războiului hibrid- cognitiv și cibernetic, fapt ce a determinat o reconfigurare radicală a securității globale. Dacă până recent securitatea cibernetică se baza pe protecția perimetrelor informatice împotriva unor coduri create manual, astăzi ne confruntăm cu amenințări dinamice, autonome și autoadaptative. Această transformare nu doar că a crescut complexitatea vectorilor de atac existenți, dar a generat categorii complet noi de vulnerabilități pe palierele informațional, tehnic și al serviciilor publice.

În acest context, a fost relevată nevoia stringentă de îmbunătățire calitativă a instrumentelor digitale propuse și realizate în cadrul proiectului Sistem de Alertă Timpurie pentru a fi capabile să mențină un nivel optim de prevenire și contracarare a amenințărilor hibride din spectrul cibernetic/informațional de natură a afecta ecosistemul digital al Cărții Electronice de Identitate (infrastructura de emitere, post emitere și accesare a serviciile electronice ale MAI).

Astfel, în etapele de implementare a proiectului SAT s-a constatat necesitatea recalibrării capabilităților dezvoltate prin Componenta 1, prin realizarea unui upgrade al infrastructurii destinate procesării directe și analizei imediate a volumelor mari de date și informații neclasificate provenite din spațiul cibernetic/informațional, complementar infrastructurii similare deja prevăzute pentru automatizarea proceselor de prelucrare, verificare și analiza multisursă a datelor și informațiilor clasificate. Demersul propus are ca obiectiv implementarea unei infrastructurii IT scalabile, performante și securizate, destinată procesării intensive de date, aplicațiilor AI/ML, virtualizării, stocării de mare capacitate și conectivității de înaltă viteză. Aceasta integrează componente de ultimă generație, optimizate pentru performanță, redundanță și eficiență operațională.

Beneficii și avantaje ale soluției descrise mai sus:

- Performanță extremă pentru aplicații AI, HPC și virtualizare
- Scalabilitate modulară pentru procesare și stocare
- Redundanță și fiabilitate ridicată
- Securitate avansată și conformitate cu standarde internaționale
- Integrare facilă în infrastructuri existente
- Suport extins pentru 5 ani.

Realizarea acestui deziderat a atras necesitatea majorării proiectului de investiții cu suma de 30.000.000 de lei fără TVA (36.300.000,00 lei cu TVA), destinată unui pachet integrat de achiziții format din echipamente hardware și produse software asociate, precum și din produse software cu tehnologie AI și hardware-ul necesar funcționării acestora. În concret, sunt avute în vedere resurse de calcul și stocare pentru volume mari de date, platforme și licențe de virtualizare și containerizare, baze de date analitice, componente software specializate pentru analiză semantică și corelare, infrastructură de comunicații securizate, licențe și servicii de instalare, configurare, integrare, testare și punere în funcțiune. Valoarea solicitată este astfel legată de categorii determinate de produse și servicii și nu reprezintă o rezervă bugetară generală.

Majorarea alocării bugetare nu determină introducerea unor categorii noi de cheltuieli în proiect. Dezvoltarea propusă se încadrează integral în categoriile de cheltuieli existente și

aprobate la nivelul proiectului, aferente achiziției de infrastructură hardware și software necesare evaluării integrate și predictive a datelor și informațiilor multisursă, precum și anticipării, prevenirii și contracarării amenințărilor și riscurilor tehnice și non-tehnice asociate ecosistemului CEI. Din această perspectivă, modificarea solicitată reprezintă o dezvoltare calitativă și o redimensionare funcțională a soluției aprobate, fără extinderea tipologiei cheltuielilor eligibile și fără introducerea unei activități, a unui rezultat sau a unui indicator cantitativ nou.

Mecanismele de învățare adaptivă vor contribui la creșterea preciziei analizelor și la reducerea alertelor irelevante, permițând prioritizarea riscurilor cu impact asupra implementării serviciilor publice electronice.

Această dezvoltare calitativă creează premisele asigurării sustenabilității pe termen lung a Sistemului de Alertă Timpurie, prin consolidarea unei capacități instituționale proprii, scalabile și adaptabile, capabile să susțină procesarea accelerată a volumelor mari de date, integrarea continuă a algoritmilor de inteligență artificială și perfecționarea mecanismelor de detecție, analiză și răspuns în raport cu evoluția amenințărilor cibernetice și informaționale, contribuind astfel la menținerea unui nivel ridicat de securitate, reziliență și continuitate a serviciilor publice electronice.

Astfel, proiectul urmărește să adreseze riscurile de securitate (tehnice și non tehnice), creând premisele facilitării interacțiunii digitale dintre entitățile publice/private și cetățeni. Acesta vine în completarea celorlalte două măsuri de sprijin (11 servicii publice online, cu un nivel de sofisticare de cel puțin „3”, respectiv o campanie de sensibilizare care să încurajeze utilizarea pe scară largă a cărții de identitate electronice și, implicit, a serviciilor publice electronice aferente acesteia) contribuind, astfel, la creșterea atractivității și utilizării CEI pe scară largă, în rândul populației.

Prin implementarea SAT în forma propusă, minim 10.000 de cetățenii vor beneficia anual de CEI și de servicii publice online sigure, cu grad înalt de disponibilitate și reziliență, fiind create premisele dezvoltării capabilităților tehnologice și implicit a infrastructurii IT&C prin implementarea unor soluții de nouă generație, interconectate, care să permită conjugarea eforturilor structurilor MAI în scopul prestării serviciilor publice digitale la un nivel ridicat de securitate, față de riscurile din ce în ce mai diversificate pe fondul evoluției rapide a tehnologiilor emergente.

Proiectul DGPI va contribui la securizarea infrastructurii IT&C existentă la nivelul MAI pentru emiterea, managementul post-emitere al CEI și furnizarea celor 11 servicii publice electronice, facilitând interacțiunea digitală dintre entitățile publice/private și cetățeni, prin intermediul unei infrastructuri informatice sigure și reziliente.

Prin realizarea acestui sistem, beneficiarul abordează provocările de securitate asociate celor 11 servicii publice electronice furnizate populației de către MAI, infrastructurii IT&C utilizată pentru emiterea și managementul post-emitere a CEI, precum și proceselor de autentificare/accesare a acestora de către utilizatorii persoane fizice sau juridice.

Valoarea totală a proiectului de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (Early warning system)” pentru care s-a semnat Contractul de finanțare nr. 18441 din 29.08.2024, cu modificările și completările ulterioare, este în sumă de 144.510 mii lei (inclusiv TVA).

Caracteristicile principale și indicatorii tehnico-economici aferenți proiectului de investiții „Sistem de alertă timpurie – SAT (Early warning system)”

Titular: Ministerul Afacerilor Interne

Beneficiar: Direcția Generală de Protecție Internă

Amplasament: sediile Ministerului Afacerilor Interne - Direcția Generală de Protecție Internă.

Indicatori tehnico-economici

Valoarea totală a cheltuielilor de investiții (inclusiv TVA) (în prețuri valabile în luna martie 2024: 1 euro = 4,9683 lei)	mii lei	144.510
Eșalonarea investiției		
- Anul I	mii lei	-
- Anul II	mii lei	144.510
Activitatea 1.1 - Componenta 1 - automatizarea proceselor de colectare, validare și evaluare integrată a datelor și informațiilor multisursă necesare detecției și anticipării amenințărilor de securitate generate de tehnologiile emergente pe baza evaluărilor predictive complexe asociate emiterii și utilizării CEI pentru accesarea serviciilor publice electronice de către populație.	cpl.	1
Activitatea 1.2 - Componenta 2 - extinderea sistemului de securitate și apărare cibernetică al MAI prin dezvoltarea unor capacități tehnice de detecție, monitorizare și analiză a evenimentelor de securitate, interoperabile cu CERT-INT în vederea corelării alertelor cu amenințările cibernetice și optimizarea acțiunilor de anticipare, prevenție și răspuns imediat în cazul apariției unor incidente cibernetice.	cpl.	1
Activitatea 1.3 - Componenta 3 - Back-up și disaster recovery pentru sistemul de alertă timpurie cu privire la riscurile de securitate (inclusiv riscurile cibernetice) asociate CEI și serviciilor publice electronice ale MAI.	cpl.	1
Durata totală de execuție a proiectului (dar nu mai târziu de 31 august 2026)	luni/zile	24/2

Finanțarea proiectului de investiții se realizează din fonduri externe nerambursabile, în cadrul Planului național de redresare și reziliență, componenta 7 - Transformare digitală, investiția 8 - Cartea de identitate electronică și semnătura digitală, jalon 174 - Punerea în aplicare a măsurilor de sprijin pentru implementarea cărții de identitate electronice, și de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Afacerilor Interne, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.